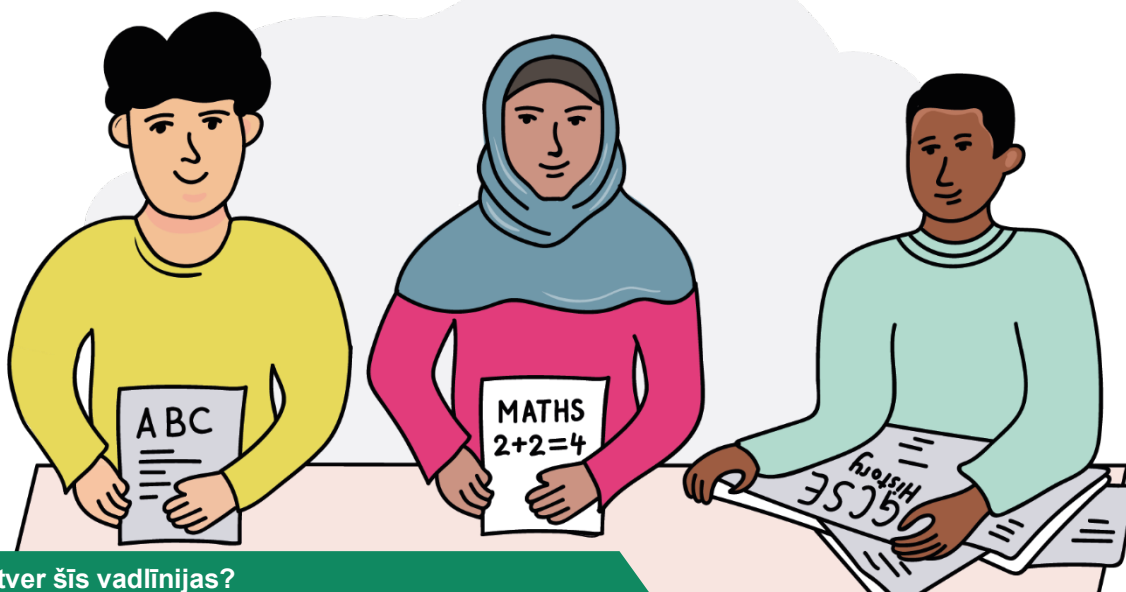

Par izglītības sistēmu Anglijā: vidusskola

Vadlīnijas bērnu vecākiem, kas izmanto angļu valodu kā papildvalodu (EAL)

Ko aptver šīs vadlīnijas?

Šeit jūs varat atrast lietderīgu informāciju, kas palīdzēs jums atrast vietu skolā jūsu bērnam un izprast izglītības sistēmu Anglijā.

Anglijā ir sastopami dažādi skolu veidi, tostarp tādi, par kuriem vecākiem ir jāmaksā (piemēram, *maksas/neatkarīgās/privātskolas*).

Šīs vadlīnijas sniedz ieskatu Anglijas skolās, par kurām jums nav jāmaksā (piemēram, *valsts skolas*). Pastāv dažādi valsts skolu veidi, tostarp:

- *Pašvaldību skolas*, ko finansē vietējā pašvaldība
- *Akadēmijas un bezmaksas skolas*, ko finansē centrālā valdība, kas bieži vien ir daļa no *trasta*
- *Ticības skolas*, kas ir saistītas ar konkrētu reliģiju

Jūs varat izvēlēties arī bērna apmācību mājās — vai nu pilna, vai nepilna laika. To sauc par *mājas apmācību* (jeb *izvēles izglītību ģimenē* jeb *mājmācību*). Uzziniet vairāk šeit:

<https://www.gov.uk/home-education>

1. Kā es varu atrast vietu skolā savam bērnam?

Ja jūsu bērns ir vecumā no 5 līdz 16 gadiem, sazinieties ar savu *vietējo padomi* (dēvēta arī par *pašvaldību* jeb *LA*), lai atrastu skolu savam bērnam.

- *Vietējā padome* ir atbildīga par skolas atrašanu vietējā apgabalā, ja jūsu bērns ir vecumā no 5 līdz 16 gadiem
- Jūs varat iegūt plašāku informāciju par iestāšanos skolā šeit:
<https://www.gov.uk/schools-admissions>

Te būs dažas idejas, lai palīdzētu jums izlemt, kuru skolu izvēlēties:

- Apmeklējiet atvērto durvju dienas skolā. Par tām tiks ziņots skolas tīmekļa vietnē.
- Izlasiet neseno skolu inspekcijas Ofsted ziņojumu: <https://reports.ofsted.gov.uk/>
- Pārbaudiet skolas vispārējos darbības rādītājus:
<https://www.compare-school-performance.service.gov.uk/>
- Aprunājieties ar citiem vecākiem, ko viņi domā par skolu.
- Apskatiet skolas tīmekļa vietni.
- Uzziniet, kuras skolas uzņem studentus, kārtojot GCSE eksāmenus dzimtajā valodā (plašākai informācijai skatiet sadaļu 5 zemāk).

Kad jūs zināt, kuras skolas jums patīk, neaizmirstiet:

- Aizpildīt pieteikumu tiešsaistē, norādot dažas skolas, kuras jums patīk
- Jautājiet pēc palīdzības savai *vietējās padomes skolas* uzņemšanas komandai, jo pieteikšanās process var būt sarežģīts
- Jautājiet padomei, vai ir kādi citi cilvēki, sabiedrības grupas vai tulki, kas var sniegt jums palīdzību

2. Kādā vecumā mans bērns uzsāks vidusskolas gaitas?

Anglijā bērni sāk apmeklēt vidusskolu septembrī uzreiz pēc viņu 11. dzimšanas dienas. Vidusskola sākas ar 7. gadu (1.-6. gadam ir pamatskola) un beidzas 11. gadā.

Akadēmiskais mācību gads vienmēr sākas septembrī un parasti beidzas jūlijā. Parasti tas tiek iedalīts trijos semestros, kas ilgst apmēram 13 nedēļas.

Jaunieši var beigt skolu ar pēdējo jūnija piektdienu, ja līdz augusta beigām viņi būs 16 gadus veci. Tomēr jauniešiem vecumā no 16 līdz 18 gadiem ir pienākums mācīties, trenēties vai apgūt mācekļa praksi.

3. Kā es varu uzzināt skolas mācību semestra un brīvdienu datumus?

Skolas mācību semestra un brīvdienu datumi Anglijā atšķiras.

Tomēr skolas brīvdienas parasti notiek decembra beigās un janvāra sākumā (Ziemassvētki un Jaunais Gads); martā/aprīlī (atkarībā no Liieldienām) un augustā. Papildus tam, vairums skolu ir arī pusgada brīvlaiks katrā no trīs semestriem. Katra skola publicēs savu skolas kalendāru, kurā tiks atzīmētas brīvdienas.

Daudzās skolās tiek rīkotas 5 INSET (skolotāju apmācības) dienas katru gadu, kad skolotāji apmeklē apmācības un sapulces. Studenti neapmeklē skolu INSET dienās. Skolas informēs vecākus par to, kad notiek ikgadējās INSET dienas.

Sazinieties ar skolu, lai uzzinātu precīzus mācību semestra un brīvdienu datumus, vai apmeklējiet šo mājas lapu:

<https://www.gov.uk/school-term-holiday-dates>

4. Ko es varu sagaidīt no skolas?

Daudzas skolas publicē savas *skolas brošūras*, bukletu, kas sniedz svarīgu informāciju par skolu. Turklāt, skolas tīmekļa vietne ietver jaunāko informāciju un ziņas par skolu. Jautājiet skolai pēc palīdzības informācijas tulkošanā, ja tas ir nepieciešams.

Jūsu bērnam ir paredzētas:

- *Pārejas dienas*; 6. gada studentiem tiek piešķirta iespēja pavadīt vienu vai divas dienas savā jaunajā vidusskolā, lai redzētu, kā tas būs
- *Iepazīšanās programma*, lai palīdzētu jūsu bērnam veiksmīgi uzsākt skolas gaitas. Tas var ietvert īpašus pasākumus, ja jūsu bērns ir nesen ieradies šajā valstī vai rajonā, vai uzsāk skolu citā gada laikā (proti, kas nav septembris).
- Vieta klasē kopā ar 30 citiem skolēniem, kas parasti ir vienā vecumā. Katram priekšmetam parasti ir savs pasniedzējs.
- Regulārs *mācību stundu grafiks*. Katru mācību priekšmetu pasniedz šī priekšmeta speciālists.
- Pieeja pilnai mācību programmai – plašāku informāciju skatiet zemāk
- Vienota pieeja, kur pret visiem bērniem izturas taisnīgi
- Regulāri mājas darbi, kas ir saistīti ar mācību programmu

Ko vēl mans bērns darīs skolā?

Jūsu bērns varēs piedalīties ārpusskolas aktivitātēs, skolas ekskursijās un citos pasākumos. Tie ietver:

- Sapulces un kopīgas sadarbības iespējas. Plašāku informāciju jautājiēt skolai.
- Ārpusskolas aktivitātes un klubi, piemēram, sports, mūzika un teātris. Tās nav obligātas un var notikt pusdienlaikā vai pēc tam, kad skola ir beigusies. Daži klubi var piemērot nelielu maksu.
- Skolas ekskursijas uz apskates vietām, kas ir saistītas ar skolas mācību programmu. Parasti par šādām ekskursijām ir paredzēta maksa, bet skolas bieži vien ir gatavas palīdzēt, ja nepieciešams. Skolotāji rūpīgi organizē skolas ekskursijas tā, lai bērni būtu vienmēr drošībā. Dažas ekskursijas ir obligāta daļa no GCSE kursa, piemēram, GCSE teātris, kur studentiem ir jāskatās teātra uzvedums.
- Skolas priekšnesumi, ieskaitot teātra uzvedumus un mūzikas koncertus
- Sabiedriski un līdzekļu vākšanas pasākumi, tādi kā sporta dienas, vasaras un Ziemassvētku gadatirgus, diskotēkas un viktorīnas. Sazinieties ar skolu, ja jums ir interese vairāk iesaistīties jūsu bērna skolas dzīvē, piemēram, brīvprātīgais darbs vai vecāku valdes lomas uzņemšanās, tādējādi atbalstot valdības komandu, lai veicinātu pēc iespējas augstāku skolas efektivitāti.
- Darba pieredze ir iespēja jauniešiem, parasti 10. gadā, pavadīt vienu nedēļu darba vietā. Plašākai informācijai skatiet karjeras sadaļu zemāk.

Kā es zināšu, kas notiek skolā?

Jūsu skola regulāri sazināsies ar jums. Skolas izmantos dažādus komunikācijas veidus, tostarp:

- *Skolas tīmekļa vietne*: skolas dalīsies ar informāciju savā tīmekļa vietnē. Pārbaudiet skolas kalendāri, lai uzzinātu svarīgus datumus, tādus kā brīvdienas, skolotāju apmācības (INSET) dienas un vecāku sapulces.
- *Paziņojumi*: teksta ziņojumi, sociālie mediji (piemēram, Twitter) un tādas lietotnes kā parentmail (vecāku pasts) var tikt izmantotas, lai veiktu samaksu par skolas maltītēm un ekskursijām
- *Tiešsaistes sistēmas* (piemēram, Go4Schools): jūs varat apskatīt plašāku informāciju par mājas darbiem, pārbaudījumiem un uzvedību
- E-pasti un vēstules: paziņojiet skolai, ja jums nav pieejas e-pastiem
- *Vecāku sapulces un atskaites*: šeit jūs uzzināsiet vairāk par jūsu bērna progresu
- *Sapulces un informatīvie vakari*: skolas izmanto sapulces, lai dalītos ar svarīgu informāciju, piemēram, mācību priekšmetu izvēle Vispārējā sertifikāta par vidējo izglītību (GCSE) ietvaros. Tā var būt laba iespēja uzdot jautājumus.
- *Tieša saziņa*: jūs varat sazināties ar skolu, izmantojot telefonu vai e-pastu, vai sarunāt tikšanos ar skolotāju, ja tas ir nepieciešams

5. Ko skola sagaida no manis?

No jums kā no vecāka tiek sagaidīts:

- Nogādāt jūsu bērnu uz skolu katru dienu laikā, ja vien bērns nav slims, viņam ir norunāta tikšanās vai ir reliģiski svētki. Savlaicīgi sazināties ar skolu, lai paziņotu, kāpēc jūsu bērns nav ieradies, ja tas ir iespējams.
- Vest bērnu brīvdienās tikai skolas brīvlaikā. Ja jūs nolemjat aizvest savu bērnu brīvdienās skolas mācību semestra laikā, jums var nākties maksāt sodu. Sazinieties ar skolu, lai uzzinātu vairāk vai apmeklējiet šo mājas lapu: <https://www.gov.uk/school-attendance-absence>
- Paziņojiet skolai par visiem jūsu bērnam vai ģimenei svarīgiem pasākumiem vai apstākļiem. Tā darīs visu iespējamo, lai atbalstītu jūs, ja jums tas būs nepieciešams.
- Sniegt medicīniska rakstura detaļas un kontaktinformāciju. Ir svarīgi, lai jūs paziņotu skolai, ja šī informācija mainās.
- Aizpildīt piekrišanas veidlapas, lai paziņotu, ka jūsu bērns var apmeklēt skolas ekskursijas, fotografēties, u.tml.
- Atbalstīt skolas politiku, piemēram, uzvedības un atbilstīgu interneta lietošanu. Jūs varat uzzināt plašāku informāciju par skolas politiku skolas tīmekļa vietnē. Jums un jūsu bērnam tiks paziņots par atlīdzību un sankcijām. Jūsu bērnam būs izveidots e-pasta konts un tiks nodrošināta piekļuve internetam, kas viņam ir jālieto droši un pareizi.
- Palīdzēt jūsu bērnam ar viņu mājas darbiem. Lai uzzinātu vairāk par to, kā jūs varat atbalstīt savu bērnu mācībās, skatiet [šeit](#).

6. Kas ir kas skolā?

Apskatiet skolas brošūru vai skolas tīmekļa vietni, lai iepazītos ar darbinieku fotoattēliem un vārdiem; dažreiz tie ir pieejami arī pie skolas ieejas.

Pajautājiet skolai, kuri darbinieki strādās ar jūsu bērnu. Tie var būt:

- Vecākie vadītāji – piemēram, direktors, direktora vietnieks vai asistents
- Biroja personāls – piemēram, skolas administrators
- Skolotāji – piemēram, klases audzinātājs un mācību asistents
- Pastorālais personāls – piemēram, gada vadītāji, pasniedzēji, mācību mentori
- Speciālistu personāls – piemēram, EAL skolotāji (angļu valoda kā papildvaloda), SENDCo (koordinators apmācībās bērniem ar īpašajām izglītības vajadzībām un invaliditāti), izraudzītais vadošais skolotājs (DSL)

7. Kas tiek mācīts un pārbaudīts skolā?

Parasti studenti kārto valsts eksāmenus 11. gada maijā un jūnijā. Vairums studentu kārto GCSE (vispārējā sertifikāta par vidējo izglītību) eksāmenus.

Lūdzu, apskatiet zemāk attēloto tabulu, lai uzzinātu, kurā fāzē, posmā un gada grupā būs jūsu bērns un kuri pārbaudījumi/testi/eksāmeni tiks piemēroti:

Fāze	Posms	Gada grupa	Vecuma diapazons	Pārbaudījumi / testi / eksāmeni	Mācību priekšmeti
Vidusskola	Galvenais 3. posms	7. gads 8. gads 9. gads	11-12 12-13 13-14	7. gada sākums un visa KS3: kognitīvā Pārbaudījuma darbi (CATs) Notiekošie iekšējie pārbaudījumi	Angļu valoda, matemātika, zinātnes, dizains un tehnoloģijas, vēsture, ģeogrāfija, ticības mācība, māksla, dizains un tehnoloģija (DT), mūzika, teātris, fiziskā audzināšana, datorika, pilsonība, valodas
	Galvenais 4. posms	10. gads 11. gads	14-15 15-16	Notiekošie iekšējie pārbaudījumi 11. gada maijs/jūnijs: GCSE (Vispārējais sertifikāts par vidējo izglītību) un līdzvērtīgi eksāmeni	Pamatpriekšmeti: angļu valoda, matemātika, zinātnes Dažādās skolās piemēro dažādus mācību priekšmetus. Tie ietver ģeogrāfiju, vēsturi, ticības mācība, datorzinātnes, sports, biznesa studijas, bērnu aprūpe, dizains un tehnoloģijas, kreatīvie mediji. Pilnu sarakstu jautāriet skolā.

Uzziniet plašāku informāciju tīmekļa vietnē <https://www.gov.uk/national-curriculum>

Vai mans bērns kārto eksāmenus katrā mācību priekšmetā?

Parasti bērni kārto valsts eksāmenus (GCSEs) 11. gada beigās. Eksāmenu kārtošana katrā mācību priekšmetā nav nepieciešama. Galvenie mācību priekšmeti ir: angļu valoda, matemātika un zinātnes. Visiem studentiem ir jāapgūst šie mācību priekšmeti. Turklāt, studenti parasti kārto eksāmenus sekojošos piecos mācību priekšmetos.

3. galvenā posma beigās (8. un 9. gads) skola palīdzēs jūsu bērnam izvēlēties, kurus citus mācību priekšmetus turpināt apgūt, lai nokārtotu gala eksāmenus. Tas var ietvert GCSE priekšmetus (piemēram, ģeogrāfija vai dizains un tehnoloģijas) vai BTEC (biznesa un tehnoloģiju izglītības padome) mācību priekšmetus (piemēram, biznesa studijas un sports).

Dažas skolas ļauj studentiem kārtot GCSE viņu dzimtajā valodā, kaut arī ne katra valoda ir pieejama. Arābu, ķīniešu, urdu, gudžaratu un itāļu valodas ir pieejamas GCSE. Pajautājiet jūsu skolai, ja jūs vēlaties, lai jūsu bērns to darītu.

Aprunājieties ar bērnu par viņa interesēm un nākotnes plāniem. Ir svarīgi izvēlēties tos mācību priekšmetus, kas bērnu interesē un būs lietderīgi nākotnē. Parunājiet ar jūsu skolu par bērna iespējām un par nepieciešamā atbalsta pieejamību.

8. Kas manam bērnam būs nepieciešams?

- Pilns skolas formas komplekts: vairums vidusskolu Anglijā sagaida, ka bērni valkā skolas formas. Jūsu bērna skola nodrošinās sarakstu, kurā norādīs, ko un kur var nopirkt. Pajautājiet, vai skola var palīdzēt segt izmaksas, ja jums nav pietiekami daudz naudas.
- Plānotājs. Vairums skolu katru gadu piedāvā grāmatu, lai palīdzētu studentiem organizēt savu laiku.
- Soma, penālis ar zīmuļiem, u.c.
- Kalkulators un cits matemātikas aprīkojums.
- Pilns fiziskās audzināšanas komplekts, kad nepieciešams. Skola paziņos, kas ir nepieciešams, jo tas var būt arī sporta tērps ar skolas logotipu.
- Pusdienas vai naudas līdzekļi, lai nopirktu ēdienu. Daudzās skolās ir pieejama bezkontakta maksājumu sistēma; biroja personāls var palīdzēt organizēt to. Daži bērni var arī saņemt bezmaksas skolas maltītes, ja ģimene ir konkrētu pabalstu saņēmējs; saņemiet plašāku informāciju jūsu skolā vai tīmekļa vietnē <https://www.gov.uk/apply-free-school-meals>
- Braukšanas karte vai nauda transportam, ja jūsu bērns brauc uz skolu ar autobusu, tramvaju vai vilcienu. Daži bērni, kas dzīvo tālāk kā divas jūdzes no skolas, ir tiesīgi saņemt bezmaksas autobusa caurlaidi. Uzziniet, vai jums ir tiesības saņemt bezmaksas autobusa caurlaidi, apmeklējot tīmekļa vietni <https://www.gov.uk/help-home-school-transport>. Daži bērni, kuriem ir pārvietošanās problēmas vai īpašas izglītības vajadzības, un kas nevar atnākt uz skolu ar kājām, saņems bezmaksas transporta iespējas līdz skolai, bieži vien ar taksometru. Plašāku informāciju meklējiet tīmekļa vietnē <https://www.gov.uk/apply-school-transport-for-child-with-special-educational-needs-sen>
- Pajautājiet jūsu skolai par tās mobilo tālruņu politiku. Dažas skolas neatļauj izmantot mobilos tālruņus un var konfiscēt tos, ja studenti mēģina lietot tos skolā.

9. Kāds papildu atbalsts tiek sniegts skolēniem, kuriem tāds ir nepieciešams?

- *Pastorālais atbalsts*: visās skolās ir cilvēku grupa, kas palīdzēs bērniem, ja viņiem rodas kādas problēmas, piemēram, draudzībā, garīgas veselības problēmas vai bažas. Pasakiet pasniedzējam vai gada vadītājam, ja jūsu bērnam ir radušās problēmas vai bažas.
- Visās skolās ir pieejams *izraudzītais vadošais skolotājs*, kas atbalstīs jūsu bērnu, ja ir radušās nopietnas bažas par viņu drošību skolā vai ārpus tās.
- *Palīdzība ar angļu valodu*: vairums skolu piedāvā palīdzību ar angļu valodas attīstību, kur tas nepieciešams. Tas parasti notiek klasē ar citiem studentiem.
- *Atbalsts apmācībām*: visas skolas piedāvās papildu atbalstu apmācībām, kur tas ir nepieciešams. Paziņojiet skolai, ja jūs uzskatāt, ka jūsu bērnam ir nepieciešams atbalsts apmācībās. SENDCo (koordinators apmācībās bērniem ar īpašajām izglītības vajadzībām un invaliditāti) sagaidīs jūsu bērnu, izvērtēs viņa vajadzības un sniegs labāko atbalstu. Viņi informēs jūs, vai jūsu bērnam būs kādas vajadzības, un jūs, iespējams, tiksiet aicināts atnākt uz skolu, lai izrunātu, kādā veidā skola var palīdzēt jūsu bērnam. Vecākiem un aprūpētājiem ir pieejams noderīgs ceļvedis: <https://www.gov.uk/government/publications/send-guide-for-parents-and-carers>
- *Ārējās aģentūras*: skolas cieši sadarbojas ar citiem profesionāļiem, tādiem kā ārsti, bēgļu aģentūras un izglītības speciālisti, lai atbalstītu bērnus, kuriem ir nepieciešama palīdzība. Skola paziņos jums par jebkāda veida papildu atbalstu, kas ir nepieciešams jūsu bērnam.
- *Skolēnu godalgas*: visas skolas saņem papildus finansējumu, lai atbalstītu studentus, kuri ir ekonomiski trūcīgi. Šo naudu izmanto, lai palīdzētu studentiem gūt panākumus skolā un būt pilnībā iesaistītiem skolas dzīvē.
- *Finanšu atbalsts*: skolas var palīdzēt segt dažas no izmaksām, piemēram, par skolas formu, skolas ekskursijām, aprīkojumu, u.tml. Paziņojiet skolai, ja jums ir nepieciešama palīdzība ar maksājumiem.
- *Karjeras konsultācija un turpmākā izglītība*: visās skolās ir pieejams karjeras konsultants, kas palīdzēs jūsu bērnam sākt domāt par to, ko viņš vēlas darīt pēc skolas pabeigšanas. Viņi palīdzēs jūsu bērnam:
 - Izvēlēties, kurus mācību priekšmetus apgūt GCSE. Izvēles iespējas tiek piedāvātas 8. un 9. gada beigās.
 - Atrast piemērotu darba pieredzes prakses vietu. Ne visas skolas piedāvā darba pieredzi. Plašāku informāciju jautājiet skolai.
 - Uzziniet informāciju par koledžu un kursiem apmeklēšanai pēc 11. gada. No jauniešiem tiek sagaidīts mācīties vai trenēties līdz 18 gadu vecumam. Saņemiet plašāku informāciju tīmekļa vietnē: <https://www.gov.uk/browse/education/find-course>

10. Kā es varu palīdzēt savam bērnam mācībās?

Šis **buklets** ietver daudz ideju par to, kā palīdzēt jūsu bērnam mācīties.